

Programma van eisen

Centrum Gemeente Groningen

2026

Kerngegevens:

Programma Welzijn, Zorg en Veiligheid, en gezondheid

Deelprogramma beschermd wonen en opvang

ONDERDEEL

PROGRAMMA BW & O
Groninger Gemeenten

Activiteiten:

1. Dagopvang
2. Begeleiding Opvang:
 - a. Ambulante opvang
 - b. Opruimcoaching
3. Budgetbeheer (via GKB)
4. Meetingpoint sekswerker, outreachende zorg en coördinatie trajecten Overweeghuis
5. Overige activiteiten = Briefadressen (via St. van de Straat)

Uitvoeringsorganisatie(s):

LEGER DES HEILS

Contactpersonen Centrum gemeente Groningen:

Contractering: [REDACTED]

Beleid: [REDACTED]

Datum:

04-07-2025

1. Inleiding

Gemeenten zijn op grond van de Wmo 2015 verantwoordelijk voor Opvang. Opvang is het bieden van onderdak en begeleiding aan personen die de thuissituatie verlaten hebben, al dan niet in verband met risico's voor hun veiligheid als gevolg van huiselijk geweld, en niet in staat zijn zich op eigen kracht te handhaven in de samenleving (art. 1.1. lid 1 Wmo 2015).

Centrumgemeente Groningen heeft deze uitgewerkt in de Nadere Regels (artikel 15, Lid 1). Daarin is opgenomen dat een inwoner in aanmerking kan komen voor Maatschappelijke opvang wanneer hij of zij:

- a) feitelijk of residentieel dakloos is, en
- b) niet in staat is zich op eigen kracht in de samenleving te handhaven, en
- c) niet beschikt over alternatieven die de situatie van feitelijke of residentiële dakloosheid op kunnen heffen.

Het college Groningen houdt namens alle Groninger gemeenten voor alle inwoners van de Groninger gemeenten de volgende voorzieningen in stand:

- (kortdurende) opvang en
- dagbesteding

De Groningse gemeenten hebben hun in de Wmo omschreven verantwoordelijkheid en bevoegdheid op dit gebied gemandateerd en gevolmachtigd, overeenkomstig art. 5 Centrumregeling Beschermd Wonen, Opvang en Inloopvoorziening GGZ, aan de gemeente Groningen als Centrumgemeente. De activiteiten worden, in samenspraak met alle Groningse gemeenten, uitgevoerd door het programma Beschermd wonen & Opvang (BW&O).

De Centrumgemeente Groningen heeft ten doel om de bovenstaande inwoners in de samenleving zo lang als nodig, zo kort als mogelijk, op te vangen op een effectieve en doelmatige wijze. Daarbij wil zij de volgende maatschappelijke effecten bereiken:

- ledere inwoner telt en doet mee;
- niemand leeft noodgedwongen op straat;
- versterken van eigen kracht van inwoners die binnen het bereik van de OGGz en de Maatschappelijke opvang vallen;
- verminderen overlast en bevorderen veiligheid van alle inwoners.

Ten behoeve van deze gewenste effecten worden, naast eerdergenoemde voorzieningen, een aantal aanverwante voorzieningen uitgevoerd. Deze worden in het Programma van Eisen beschreven onder 'Overige activiteiten opvang'. De organisaties die een rol spelen in de Opvang zijn er gezamenlijk voor verantwoordelijk dat de doelstellingen bereikt worden, waarbij elke individuele organisatie aanspreekbaar is op de bijdrage hieraan.

Veelal is sprake van een acute situaties als mensen worden aangemeld bij een aanbieder voor opvang. Verwijzers kunnen andere aanbieders zijn maar ook sociale teams/hulpverleners van gemeenten. Van belang is dat bij een verwijzing een duidelijke communicatielijns tot stand wordt gebracht tussen verwijzer en ontvangende aanbieder opvang. Dit is belangrijk voor een goede overdracht van de cliënt maar ook om -indien relevant- gezamenlijk te werken aan het uitstroomplan voor de op te vangen persoon.

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

3. Achtergrond en kaders

De Opvang richt zich op sociaal kwetsbare personen waarbij één of meerdere van de volgende kenmerken van toepassing zijn:

- gelijktijdig problemen op meerdere levensdomeinen, waarbij deze problemen elkaar veelal versterken en er risico's zijn op uitval uit de maatschappij;
- geen dan wel een beperkte bereidheid om de problemen zelf te (willen) zien, te (willen) onderkennen en daarop actie te (willen) ondernemen;
- een niet (meer) in staat of aanwezig zijnde omgeving om voldoende hulp en ondersteuning te bieden;
- dan wel een omgeving die de bestaande problemen juist versterkt.

Toelatingsbeleid

De maatschappelijke opvang is tot op heden aangemerkt als een algemene voorziening en daarmee is de toegang hiervan uitbesteed aan de MO aanbieder(s). Dit maakt dat de screeningsmogelijkheden beperkt zijn. De MO-zorgaanbieder mag juridisch gezien een lichte toets doen op noodzaak maar niet het recht op opvang toetsen volgens de Wmo, hiervoor dient een aanvullende screening vanuit de (centrum)gemeente plaats te vinden. Deze kan vervolgens een maatwerkvoorziening (voor langdurige opvang) toekennen of afwijzen.

[Redacted text block]

Dit Programma van Eisen (hierna PvE) is gebaseerd op landelijk, provinciaal en lokaal beleid. Hieronder volgt een overzicht van de wettelijke en beleidsmatige achtergrond van dit PvE en de kaders die van belang zijn.

Landelijk

- WMO 2015 en het uitvoeringsbesluit WMO 2015
- Landelijk beleidskader in-, door- en uitstroom Vrouwenopvang
- Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling
- Nationaal Actieplan Dakloosheid: eerst een thuis (november 2022).
- Landelijke beleidsregels Landelijke toegankelijkheid Maatschappelijke Opvang

Geldend voor alle gemeenten

- WMO verordening gemeente Groningen en Nadere regels Groninger gemeenten.
- Leidraad ontwikkeling Maatschappelijke Opvang 2021-2023.
- Centrumregeling beschermd wonen, opvang en inloopvoorziening GGZ Groningen.
- Regiovisie huiselijk geweld en kindermishandeling.
- Protocol calamiteiten en geweld, van toepassing op deze opdracht (zie bijlage).
- Convenant huisvesting (ex)cliënten Beschermd wonen & opvang (juni 2018).
- Beleidsregel: Kwaliteitskader Maatschappelijke Opvang en Vrouwenopvang 2025
- Productomschrijvingen begeleiding Maatschappelijke Opvang.

Belangrijk kader voor de komende jaren is het Landelijk Actieplan Dakloosheid 'Eerst een thuis', het Regionaal Actieplan Dakloosheid (met uitvoeringsagenda), de lokale invulling en uitvoering hiervan [REDACTED]

[REDACTED] We zien dat in toenemende mate de specialistische opvang steeds meer mensen herbergt die geen complexe problematiek hebben en redelijk zelfredzaam zijn (ongeveer 60%). Dit betekent dat het woonprobleem, wat prominent is, tijdelijk wordt opgelost met dure specialistische zorg.

We willen dakloosheid terugdringen waardoor de noodzaak van dure opvang tot een minimum wordt beperkt. Daarbij willen we de huidige Maatschappelijke opvang zoveel mogelijk reduceren en onze inzet concentreren op het beter schakelen met elkaar om de huisvestingsmogelijkheden van de groep dak- en thuislozen te vergroten zodat opvang wordt voorkomen of zo kort mogelijk wordt ingezet. Hierbij is het uitgangspunt dat gemeenten 'eigenaarschap' blijven behouden over hun inwoners (ook al zitten die soms tijdelijk in een opvangsituatie).

Voor de mensen met vaak meerdere diverse problemen kan de opvang onderdeel zijn van de rehabilitatie en/of re-integratie in de maatschappij, voor zover ze hiertoe in staat zijn. De aanpak die wij voorstaan gaat uit van het aanbieden van maatwerk ondersteuning, waarbij de eigen kracht en het eigen sociaal netwerk van inwoners zoveel mogelijk wordt benut. Hier ligt de verbinding met het gemeentelijk gezondheidsbeleid, welke uitgaat van positieve gezondheid. Positieve gezondheid is het vermogen van mensen om zich aan te passen en eigen regie te voeren, in het licht van fysiek, emotionele en sociale uitdagingen van het leven. In deze definitie ligt de nadruk op eigen kracht en mogelijkheden van het individu (Huber, 2012).

Bevoegdheid Centrumgemeente Groningen:

- WMO verordening, Nadere Regels gemeente Groningen en het ASV
- Ook voor 2026 geldt dat de (gedelegeerde) centrumgemeentetaken uit de Wmo 2015, Beschermd Wonen en Opvang, zijn opgenomen in de Centrumregeling beschermd wonen, opvang en inloopvoorziening GGZ Groningen.
- Voor de uitvoering van taken door de centrumgemeente Groningen is een apart programma Beschermd wonen & Opvang actief, waarbij de Opvang (nog) niet verder gedecentraliseerd is. Dit valt in zijn totaliteit onder het programma.
- Elke gemeente heeft eigen beleidsplannen en een eigen verordening Wmo. Preventie en nazorg zijn specifiek de verantwoordelijkheid van iedere Groninger gemeente ter voorkoming van dak- en thuisloosheid en vanuit de opvang voor snelle uitstroom richting gemeente van herkomst.

Opvanginstellingen hebben vast contact met de sociale wijkteams / lokale veld in de gemeenten waarin zij actief zijn. Ook afstemming met de aanpak Personen met Verward Gedrag alsmede de inloopvoorzieningen GGZ zijn voor de opvang van grote waarde.

3.1 Monitoring

U stelt data beschikbaar voor onderzoek en statistiek in het kader van de Monitor Dakloosheid Groningen. Het jaarlijkse rapport van deze monitor dakloosheid in 2024 ingericht op de landelijke ethos categorieën. Inmiddels is ook de verantwoordingsinformatie in de PVE's in overeenstemming gebracht met de aanvullende inhoudelijke kwartaaldata die Onderzoek, Informatie en Statistiek (OIS) wenst te ontvangen. Hierbij is van aanbieders gevraagd dat zij op clientniveau (bij OIS of de centrale toegang MO) informatie aanleveren over de perspectiefgemeente (volgens werkinstructie landelijke toegang MO), oorzaak dakloosheid en bij een aantal aanbieders ook de situatie bij instroom en uitstroom. [REDACTED]

Deze monitor-informatie benutten we om o.a. beleid bij te stellen en vorm te geven én preventie van dakloosheid zo optimaal mogelijk te organiseren. Centrumgemeente Groningen zet verder in op het centraal monitoren van de maatschappelijke effecten die worden bereikt. De beelden die hieruit naar voren komen zijn te benutten om de activiteiten daar waar nodig bij sturen, zodat de opgedane ervaringen beter benut worden.

De centrumgemeente hecht tevens waarde aan de meting van de cliënttevredenheid. Dit houdt in dat wij u vragen deze meting minimaal eens per twee jaar uit te voeren. Hierbij verwachten wij dat in ieder geval de vraag gesteld wordt wat de ervaring is van de cliënt aangaande de kwaliteit en effecten van de ondersteuning.

3.2 Contractmanagement

Uw contractmanager onderhoudt in nauwe samenwerking met uw beleidsadviseur(s) de relatie. Officiële communicatie over de subsidie verloopt via [REDACTED] o.v.v. het dossiernummer van uw subsidie en het onderwerp.

3.3 Overlegstructuur

Centrumgemeente onderhoudt met aanbieders een actieve overlegstructuur, met als doel gezamenlijk de beoogde resultaten te halen. Tegelijkertijd is het van belang dat ontwikkelingen bij de aanbieder zelf (w.o. organisatorisch en financieel) en in de uitvoering bij de doelgroep (w.o. veranderingen) worden gedeeld. De wijze waarop Centrumgemeente Groningen haar subsidieverlening heeft vormgegeven, kent een aantal formele momenten waarop aanbieders verantwoording afleggen voor de subsidie of waarop de aanvragen worden besproken en beoordeeld. Dit wordt vormgegeven vanuit de afdeling contractmanagement (CMO), in samenwerking met beleidsadviseurs. Uitgangspunt is dat er tenminste drie keer per jaar overleg is tussen contractmanagement en de aanbieder. De centrumgemeente onderhoudt daarnaast voor specifieke zaken contact met haar gecontracteerde en gesubsidieerde aanbieders, vanuit verschillende afdelingen.

Afdeling	Onderwerp
<i>Beleid</i>	Uitdragen van landelijk en bepalen regionaal beleid, inhoud van de opdracht in het PvE
<i>Toegang</i>	(eventuele) Indicaties, zorgtoewijzingen, overige individueel cliëntgebonden onderwerpen en mogelijke casuïstiek
<i>Backoffice</i>	Beschikkingen/CAK/financiering/aan- en afmelden van indicaties.
<i>Toezicht</i>	Toezicht en handhaving, incidenten en calamiteiten
<i>Contract-management</i>	1 ^e contactpunt, subsidieafhandeling, financiële kaders en subsidievoorwaarden m.b.t. het PvE, formaliseren van wijziging of uitbreiding van activiteiten en overige organisatorische ontwikkelingen

4. Onderdelen van het PvE

In het PvE onderscheiden we de volgende **onderdelen**:

- **Maatschappelijke effecten.** Dit zijn bredere effecten waar we als gemeente en partners aan bijdragen, maar waar ook andere ontwikkelingen op van invloed zijn. De gemeente is de partij die deze informatie inbrengt in de periodieke gesprekken met u als partner.
- **Resultaten.** Dit betreft de concrete opdracht van de gemeente aan u als partner. Wij verwachten dat uw organisatie bijdraagt aan het benoemde resultaat.
- **Prestaties, te meten in prestatie indicatoren.** Om bij te dragen aan de maatschappelijke effecten vragen we van onze aanbieders om beschreven resultaten te behalen. Hiervoor hebben we prestatie-indicatoren geformuleerd in dit PvE. Het is aan u als partner om deze indicatoren te monitoren, te delen en aan te leveren in de verantwoordingsinformatie aan de gemeente.
- **Activiteiten.** Op basis van de maatschappelijke effecten, resultaten, prestaties en randvoorwaarden vragen wij van onze aanbieders Opvang hier concreet invulling aan te geven. Dit kan door de huidige activiteiten voort te zetten, maar tevens door nieuwe activiteiten toe te voegen aan uw aanvraag, die bijdragen aan de resultaten.
- **Randvoorwaarden.** Randvoorwaarden in dit PvE zien wij als nadere eisen voor het behalen van de resultaten.

De gevraagde activiteiten zijn onderverdeeld in een aantal **categorieën**. Deze activiteiten kunnen bij de verschillende aanbieders verschillen maar dragen bij aan een vergelijkbaar doel en/of hebben eenzelfde karakter.

- Preventie opvang en zorgtoeleiding

Dit betreft alle (indicatievrije) activiteiten die gericht zijn op zorgtoeleiding, het voorkomen of afwenden van opvang en outreachend werk met als doel het verkrijgen van passende begeleiding, onderdak of opvang voor de inwoner. Hierbij valt te denken aan het zogeheten interventiewerk maar ook het opzoeken van inwoners die buiten slapen, of kortdurende hulp bij het verkrijgen van een briefadres en uitkering voor dakloze inwoners.

[Redacted content]

- **Dagbesteding en dagopvang**
Dit betreft alle activiteiten gericht op het bieden of toe leiden naar (laagdrempelige) dagbesteding en dagopvang voor kwetsbare inwoners die (dreigend) dakloos zijn of buiten het bereik van de maatschappelijke opvang vallen.
- **Inkomensbeheer en briefadressen**
Een aantal aanbieders verstrekt briefadressen of biedt inkomensbeheer aan voor (dreigend) dakloze inwoners.
- **Overig**

In de aanbestedingsbrief die bij dit PvE hoort, leest u hoe de verdere procedure in zijn werk gaat en waar uw subsidievraag aan moet voldoen.

5. Concrete effecten en resultaten per voorziening

1 Dagopvang	
Maatschappelijk effect	- Iedere inwoner telt en doet mee. - Niemand leeft noodgedwongen op straat. - Versterken van de zelfredzaamheid van inwoners door duurzaam herstel van de eigen kracht van inwoners die binnen het bereik van de opvang vallen. - Verminderen overlast en bevorderen veiligheid van alle inwoners.
Resultaten	- Veilige, drempelloze en toegankelijke plek waar bezoekers elkaar ontmoeten en dagstructuur wordt geboden - Verbeterde en zo mogelijk stabiele zelfredzaamheid van bezoekers met wie de dagopvang meermaals of langdurig in contact staat. - Zorg-/hulpverleners (formeel/informeel) kunnen contact maken met de bezoekers van de dagopvang. - Ondersteuning van hulpvragen van deelnemers/bezoekers. - Omwonenden ervaren zo min mogelijk overlast van de voorziening.
Prestaties	- Zorg-/hulpverleners (formeel/informeel) krijgen de mogelijkheid om binnen de muren van de dagopvang contacten te hebben met bezoekers. - Bezoekers van de dagopvang die een hulpvraag hebben, worden ondersteund en zo nodig toe geleid naar zorg/werk en inkomen/ wonen/voorliggende voorzieningen. - Rondom de locatie van de dagopvang wordt mogelijke overlast door bezoekers zoveel mogelijk voorkomen. - Zo min mogelijk bezoekers worden afgewezen. - Afstemming met relevante collega-instellingen (ketensamenwerking).
Prestatie-indicatoren	- Aantal uren en dagen dat de opvang geopend is. - Aantal (unieke) bezoekers dat gebruik maakt van de dagopvang gedurende een hele week en het jaar. - Aantal overlastklachten gelieerd aan de voorziening. - Aantal afgewezen bezoekers. - Aantal keren dat er een time-out is afgegeven. - Aantal unieke bezoekers dat gebruik is gaan maken van (voorliggende) ondersteunende voorzieningen.
Activiteiten	- In te vullen door aanbieder

Randvoorwaarden	- Als de winterregeling van kracht is sluiten de openingstijden van alle opvangvoorzieningen op elkaar aan. Mogelijke extra openingsuren in deze periode zitten verdisconteerd in het totale jaarlijkse aantal openingsuren van de dagopvang. - Personen die dakloos worden of zijn hebben een plek waar ze een moment rustig kunnen zitten, iets kunnen drinken en/of eten en een verzoek kunnen doen voor een gesprek of hulp bij praktische zaken (bellen naar hulpverlening, invullen papieren etc.) - Er wordt actief samengewerkt in de keten met andere (zorg)aanbieders met als doel de ondersteuning en perspectief voor de doelgroep en/of individuele cliënt te verbeteren. - In geval het zich voordoet dat er een toename is van overlast in het gebied rondom de voorziening wordt er door aanbieder meegewerkt aan een onderzoek naar de aard van de overlast en of er een causaal verband is vast te stellen tussen de aanwezigheid van de voorziening en de toename van overlast.
2.a Begeleiding Opvang	
Maatschappelijk effect	
Resultaten	
Prestatie	
Prestatie indicatoren	

Activiteiten	
Randvoorwaarden	
2.b Opruimcoaching	
Maatschappelijk effect	
Resultaat	
Prestatie	
Prestatie indicator	
Randvoorwaarden	

--	--

3. Budgetbeheer

Maatschappelijk effect	- Schulden mogen geen belemmering zijn voor participatie in de maatschappij - Versterken van eigen kracht van inwoners, o.a. door duurzaam herstel van de zelfredzaamheid van personen die binnen het bereik van opvang vallen.
Resultaten	- Start met het aanpakken van schuldsituaties. - Samenwerking met schuldhulpverlening gemeente Groningen. - Nazorg bij afgesloten schuldhulptraject ter voorkoming van recidive.
Prestatie	- Aantal bezoekers met inkomensdienstverlening. - Aantal bezoekers doorgeleid naar schuldhulpverlening instanties.
Prestatie indicatoren	- Aantal hulpvragen dat door de medewerkers inkomensbeheer is afgehandeld. - Aantal intakegesprekken. - Aantal spreekuren. - Aantal gevoerde administraties voor bezoekers. - Gemiddelde duur van de trajecten Inkomensbeheer aan de Spilsluizen.

4. Meetingpoint sekswerkers, outreachende zorg en coördinatie trajecten overweeghuis

Maatschappelijk effect	
Resultaat	
Prestatie	

Prestatie indicator	
Activiteiten	
Randvoorwaarden	

5. Overige activiteiten = Briefadressen (via St. van de Straat)	
Maatschappelijk effect	- Iedereen telt en doet mee - Inwoners zonder woonadres ontvangen post en blijven in beeld.
Resultaat	- Beheer briefadressen van (een deel van) de bezoekers bij de dagopvang.
Prestatie	- Bieden van briefadres voor mensen zonder vaste woon- of verblijfadres. - Plek voor briefadreshouders om post te ontvangen c.q. op te halen.
Prestatie indicator	- Aantal bezoekers dat gebruik maakt van een briefadres uitgesplitst in doorlopende briefadressen en nieuwe briefadressen. - De gemiddelde termijn van de verstrekte briefadressen.
Randvoorwaarden	- Inschrijving in de Gemeentelijke Basisadministratie (GBA) is noodzakelijk om in de maatschappij te kunnen functioneren en gebruik te kunnen maken van voorzieningen. - Briefadres wordt uitgevoerd op basis van de door de gemeenten en instellingen vastgestelde werkwijze. - Samenwerking en aansturing vindt plaats via Stichting van de Straat.

6. Beschikbaar budget (met eventuele indexatie)

Er is een indicatief gemaximeerd subsidiebedrag beschikbaar [REDACTED]. De omvang van dit bedrag is een schatting waaraan geen rechten kunnen worden ontleend en is gebaseerd op ongewijzigde activiteiten. Het begrotingsvoorbehoud, zoals gesteld in artikel 5 van de Algemene Subsidie Verordening gemeente Groningen 2024, is van toepassing. Tevens wordt niet meer dan 100% van de noodzakelijke kosten gesubsidieerd.

	Onderdeel	Budget (€) 2026
1	Dagopvang	[REDACTED]
2	Begeleiding opvang	[REDACTED]
3	Budgetbeheer (via GKB)	[REDACTED]
4	Meetingspoint sekswerker, outreachende zorg en coördinatie trajecten Overweeghuis	[REDACTED]

Het uitgangspunt voor de begroting die u bij uw aanvraag indient, is dat deze realistisch en navolgbaar is. Hiervoor dient u het bijgestuurde Excelformat in te vullen. Aanvragen zonder dit format zullen niet in behandeling worden genomen. In dit format kan ook een eventueel benodigde indexatie op de kosten worden opgenomen, navolgbaar/met bronvermelding.

De realisatie die u in de tussentijdse rapportage en de eindverantwoording aanlevert, dient aan te sluiten op de indeling zoals in de begroting opgenomen. Hiervoor dient ook het bijgevoegde Excelformat te worden gehanteerd.

Centrumgemeente Groningen wil hierbij benadrukken dat er geen verrekening tussen de verschillende activiteiten mag plaatsvinden. Het verschuiven van budgetten (de zogenaamde substitutie) sluit niet aan op de activiteiten die wij vanuit het Programma van Eisen aan u vragen.

7. Aanvraag

[REDACTED]

[REDACTED]

<https://gemeenteraad.groningen.nl/Documenten/Bijlage-Algemene-subsidieverordening-gemeente-Groningen-2024.pdf>

8. Nadere eisen t.a.v. verantwoording en vaststelling van de subsidie

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]